

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AAS „BTA BALTIC INSURANCE COMPANY“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-08-04 Nr. 429-268
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (toliau – pareiškėjas) ir AAS „BTA Baltic Insurance Company“, veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

Sprendimo santrauka¹

Ginčas kilo dėl draudimo išmokos, atlyginančios žalą dėl pareiškėjo automobilio apgadinimų, kuriuos jis teigia patyręs plovykloje, (toliau – įvykis) dydžio. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad draudikas tinkamai įvertino automobilio apgadinimus, jų pobūdį ir pagrįstai, vadovaudamasis taikomose draudimo taisyklėse² (toliau – Taisyklės) įtvirtintomis sąlygomis, nustatė mokėtinos draudimo išmokos dydį, todėl nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo.

N u s t a t y t a:

Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės

2025 m. kovo 20 d. tarp draudiko ir pareiškėjo buvo sudaryta Sausumos transporto priemonių draudimo sutartis (toliau – Kasko draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu nuo 2025 m. balandžio 6 d. iki 2026 m. balandžio 5 d. buvo apdraustas pareiškėjo automobilis.

Pareiškėjas draudikui pranešė apie 2025 m. lapkričio 15 d. įvykį, nurodydamas, kad po automobilio plovimo plovykloje pastebėjo nuo kai kurių automobilio dalių nusilupusį laką.

Automobilis buvo apžiūrėtas ir sugadinimai užfiksuoti nuotraukose remonto įmonėje UAB „Juta“ (toliau – remonto įmonė).

Vadovaudamasis surinktais duomenimis, draudikas įvykį pripažino draudžiamuoju ir apskaičiavo mokėtiną 122,87 Eur be PVM draudimo išmoką.

Pareiškėjas, nesutikdamas su apskaičiuota draudimo išmokos suma, pateikė draudikui pretenziją. Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, šis kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

Ginčo reikalavimai

Įpareigoti draudiką išmokėti pareiškėjui 702,23 Eur su PVM draudimo išmoką, atlyginančią dėl įvykio patirtą žalą.

Ginčo šalių pateikti paaiškinimai

Pareiškėjas nurodė, kad draudikas netinkamai įvertino automobilio sugadinimus, apskaičiuodamas draudimo išmoką nepagrįstai taikė dvi besąlygines išskaitas bei nusprendė atlyginti tik 50 proc. pažeistų detalių dažymo išlaidų, todėl priėmė nepagrįstą sprendimą.

Draudikas atsiliepime prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad ant automobilio buvo nustatyti skirtingo pobūdžio apgadinimai, atsiradę skirtingų įvykių metu, todėl draudikas, vadovaudamasis Taisyklių nuostatomis, priėmė pagrįstą sprendimą ir tinkamai apskaičiavo mokėtinos draudimo išmokos dydį.

K o n s t a t u o j a m a:

¹ Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamą aplinkybę, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

² Sausumos transporto priemonių draudimo taisyklės Nr. 03.01, galiojančios nuo 2023 m. kovo 1 d.

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42¹ straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko prižiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Teisinis vertinimas

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, **ar draudikas tinkamai įvertino automobilio apgadinimus ir pagrįstai, vadovaudamasis Taisyklėse įtvirtintomis sąlygomis, nustatė mokėtinos draudimo išmokos dydį.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalis).

Šalių sudaryta Kasko draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalimi, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose³.

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtą draudimo rizikos laipsnį⁴. Draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką⁵.

Taisyklių 4.1 papunktyje nustatyta, kad draudžiamasis įvykis yra bet koks draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu atsitikęs įvykis, kurio metu dėl tiesioginio, staigaus ir nenumatyto mechaninės jėgos poveikio iš išorės ar dėl gaisro, sprogimo buvo sugadinta, sunaikinta apdrausta transporto priemonė, taip pat jei apdrausta transporto priemonė (jos dalis (-ys)) buvo pavogta ar užvaldyta plėšimo būdu.

Taisyklių 11.1 papunktyje nustatyta, kad draudimo išmoką nustato draudikas, vadovaudamasis iš draudėjo ir kompetentingų įstaigų gautais dokumentais, pagrindžiančiais draudžiamąjį įvykio faktą ir leidžiančiais nustatyti jo priežastis bei įvertinti žalos dydį.

Taisyklių 11.4 papunktyje nustatyta, kad transporto priemonės sugadinimo atveju nuostolio dydis nustatomas pagal faktines remonto išlaidas, kurias sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių (detalių) vertė, bei kurios yra būtinos atkurti sugadintą transporto priemonę, ar jos dalių ir (ar) dalių rinkos vertė iki draudžiamąjį įvykio.

Vadovaujantis Taisyklių 11.12 papunkčiu, jeigu draudžiamąjį įvykio metu papildomai sugadinamos arba apgadinamos transporto priemonės detalės, kurios jau buvo apgadintos iki draudžiamąjį įvykio ir papildoma žala nebūna padaroma – atlyginama 50 proc. žalos.

Vadovaujantis Taisyklių 11.17 papunkčiu, jeigu nepateikiami transporto priemonės remonto išlaidas ir apmokėjimą patvirtinantys dokumentai, būtinos remonto išlaidos apskaičiuojamos be PVM.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

⁵ Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.

Iš bylos duomenų matyti, kad pareiškėjas į draudiką kreipėsi, nes po automobilio plovimo pastebėjo nuo automobilio nusilupusį laką, nurodė, kad visi automobilio apgadinimai atsirado vieno įvykio metu ir prašė atlyginti automobilio remonto išlaidas.

Iš bylos duomenų nustatyta, kad draudikas, įvertinęs automobilio apžiūros metu nustatytas aplinkybes ir apie įvykį surinktus duomenis, sudarė 2026 m. sausio 14 d. Žalos sąmatą (toliau – žalos sąmata), kurioje nustatė, kad automobilio remonto kaina sudaro 422,87 Eur be PVM.

Draudikas paaiškino, kad, automobilį apžiūrėjus remonto įmonėje, ant tam tikrų automobilio dalių, kurias pareiškėjas nurodė norintis remontuoti (automobilio dešinės pusės priekinių ir galinių durelių, kairės pusės priekinių durelių) buvo nustatyta ir kitų apgadinimų, kurie yra atsiradę ne įvykio metu.

Draudikas savo poziciją grindžia 2026 m. liepos 30 d. Specialisto išvada (toliau – Specialisto išvada), kurioje išsamiai aprašyti visi ant automobilio dešinės pusės priekinių ir galinių durelių bei kairės pusės priekinių durelių esantys apgadinimai. Specialisto išvadoje konstatuota, kad ant nurodytų automobilio dalių nustatytas ne tik lako nusilupimas, bet ir įbrėžimai, pažeidimai nuo akmenukų, anksčiau atlikto netinkamo remonto požymiai. Specialistas patvirtino, kad lako nusilupimas ir kitokio pobūdžio apgadinimai yra atsiradę ne to paties įvykio metu.

Pagrindo nesivadovauti specialią žinių turinčio asmens parengta Specialisto išvada nenustatyta. Specialisto atlikto tyrimo duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, išvados neprieštarauja nustatytoms faktinėms aplinkybėms. Pareiškėjas nėra pateikęs objektyvių duomenų, kurie paneigtų specialisto išvadą dėl automobilio apgadinimų pobūdžio. Iš pareiškėjo paaiškinimų nustatyta, kad pareiškėjas sutinka, jog automobilis be lako nusilupimo turi ir kitokio pobūdžio apgadinimų, atsiradusių iki įvykio.

Draudikas paaiškino, kad, nustačius, jog ant automobilio dalių yra skirtingo pobūdžio apgadinimų, atsiradusių skirtingu metu, apskaičiuodamas draudimo išmokos dydį, vadovavosi Taisyklių 11.12 papunkčiu, nustatančiu, kad jeigu draudžiamojo įvykio metu papildomai sugadinamos arba apgadinamos transporto priemonės detalės, kurios jau buvo apgadintos iki draudžiamojo įvykio ir papildoma žala nebūna padaroma – atlyginama 50 proc. žalos. Draudikas nurodė, kad nustačius, jog per įvykį buvo papildomai apgadintos detalės, kurios iki įvykio jau turėjo kitų apgadinimų, buvo nuspręsta pareiškėjui atlyginti 50 proc. apgadintų detalių dažymo išlaidų⁶.

Draudikas nurodė, kad, apskaičiuodamas draudimo išmokos dydį, taip pat vadovavosi draudimo liudijime nustatytu 150 Eur besąlyginės išskaitos viename draudžiamajam įvykiui dydžiu ir Taisyklių 1 dalies „Draudimo sutarties sąvokos“ nuostata, jog išskaita yra draudimo išmokos dalis, kurios draudikas neatlygina. Draudikas nurodė, kad, nustatęs, jog skirtingi automobilio apgadinimai yra atsiradę skirtingų įvykių metu (t. y. ne visi apgadinimai atsirado įvykio metu), apskaičiuodamas mokėtiną draudimo išmokos sumą, iš žalos sąmatoje apskaičiuotos automobilio remonto kainos (422,87 Eur be PVM) atėmė taikytinų dviejų besąlyginių išskaitų sumą (300 Eur), todėl galutinis pareiškėjui mokėtinas draudimo išmokos dydis sudaro 122,87 Eur be PVM.

Įvertinęs byloje esančių įrodymų visumą ir šalių paaiškinimus, Lietuvos bankas daro išvadą, kad draudikas tinkamai ištyrė įvykio aplinkybes, tinkamai įvertino automobilio apgadinimus ir jų pobūdį bei pagrįstai, vadovaudamasis Taisyklių sąlygomis, nustatė mokėtinos draudimo išmokos dydį. Nors pareiškėjas reikalauja, kad draudimo išmokos dydis būtų apskaičiuojamas įtraukiant PVM, vadovaujantis Taisyklių 11.7 papunkčiu, pareiškėjui nepateikus transporto priemonės remonto išlaidas ir apmokėjimą patvirtinančių dokumentų, laikytina, kad draudikas būtinąsias remonto išlaidas pagrįstai apskaičiavo be PVM.

Išvada

Draudikas tinkamai įvertino automobilio apgadinimus ir pagrįstai, vadovaudamasis Taisyklėse įtvirtintomis sąlygomis, nustatė mokėtinos draudimo išmokos dydį, todėl pareiškėjo draudikui keliamas reikalavimas yra atmestinas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliam atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.⁷

⁶ Iš bylos duomenų matyti, kad šis skaičiavimas yra pritaikytas žalos sąmatoje.

⁷ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Finansinių paslaugų ginčų nagrinėjimo skyriaus
vadovas, pavaduojantis departamento direktorių

Laurynas Lipskis